

Dr. Entz Géza és dr. Sebestyén Olga: A Balaton élete. — VIII.+366 oldal 44 táblán 94 fényképpel, 67 szövegképpel és 9 táblázattal. Királyi Magyar Természettudományi Társulat kiadványa, Budapest, 1942. — 8°. Bolti ára félvászonkötésben 15.— P, társulati tagoknak 12.— P.

Az utóbbi két évtizedben napvilágot látott Balatont ismertető összefoglalások mint br. Wlassics Tibor szerkesztette „Balatoni Kalauz“ [1925], Lukács Károly: Balaton c. kis könyve [1941], valamint a vázlatos ismertetésekkel szolgáló különböző vendégforgalmi munkák mellett hiányát éreztük olyan nagyobblelkű, a legújabb eredményeket is figyelembe vevő, képekkel is díszített könyvnek, amelyet a művelt nagyközönségen kívül a Magyar Tengerrel behatóbban foglalkozók is haszonnal forgathatnának. Igen örvendetes, hogy éppen a Szerzők, akik a Tihanyi Magyar Biológiai kutatóintézet kötelékébe tartoznak s akik számtalan kisebb cikkben kívül nagyobb, önálló munkákkal is résztvettek tavunk életének felderítésében, vállalkoztak erre a feladatra. Könyvük, amelyet a természettudományi ismeretek teljesítésében és terjesztésében oly nagy érdemeket szerzett 101 éves Társulat a mai viszonyokhoz mérten pazar bőkezűséggel adott ki, nemcsak a nagyközönség igényeit elégíti ki, hanem tudományos vonalon is számottevő. Szerzők ugyanis a könyv előszavában említik hogy „...ez a munka nem pusztán összefoglalása a Balaton életére vonatkozó részletkutatások eredményeinek“, továbbá: „...szerzőknek immár több mint 10 évre terjedő saját, még nem közölt tanulmányai, tudományos megfigyelései“ is helyet kaptak lapjain.

A könyv 11 nagyobb fejezetre tagolódik. A Bevezetés általános limnológiai fogalmakat tisztáz. A 2. fejezet a Balaton válogatos életkörülményeit, a 3. tavunk különleges taplalékforgalmát, a 4. sokféle élőhelyeit, 5. a turzásokat vizsgálja. Az ezután következő összefoglaló jellegű fejezetek sorjában a Balaton életében bekövetkező változásokkal, a balatoni táj egységével, tavunk egyéni jellemeivel foglalkoznak. A 9. fejezet a Balatont más tavakkal hasonlítja össze s megállapítja egyedülálló helyzetét a tavak birodalmában, a 10. fejezetben tömör, elvezetes összefoglalást kapunk a Balaton kutatásának történetéről. Az utolsó fejezet tavunk ismert lakóinak fontosabbjairól nyújt áttekintést. Tablak jegyzete és tárgymutató zárja a munkát. A munka végén a Balaton irodalma is helyet kaphatott volna par lapon.

Szerzők biológiai nézőpontból, fejlődéstörténeti vonatkozásokkal, a részletkutatások gondos figyelembevételével s megis nagyvonalúan állítják elénk a Magyar Tenger életét. Elvezetes, vonzó, magyaros írásuk és a pompás, vetítésre kiválóan alkalmas fényképek, rajzok, táblázatok kivanalossá tennék, hogy ne csak a Balatonkedvelők asztalán, hanem közepiskoláink tanári könyvtáraiból se hiányozzék. Biológus és geográfus szaktársaink az iskolaev folyamán többizben nagy haszonnal forgathatnák!

Hortobágyi Tibor.

Dr. Péntes Antal: Budapest élővilága. — XX. + 236. oldal 80 táblán 105 fényképpel, 32 szövegképpel és egy térképpel. — Budapest, Kir. Magyar Term. Tud. Társulat kiadványa. 8°. Bolti ára 15 P, társulati tagoknak 12.

Budapest élővilágát ismertető könyv az 187.-ben megjelent „Budapest és környéke természetrajzi, orvosi és közművelődési leírása“ c. monográfia óta nem hagyta el a sajtót. *Bordas*, aki ebben a munkában a növényeket, *Márgó* és *Priváldszky*, az állatokat ismertették, az alapvetést végezték el. Dolgozataikat azonban a szakemberek és gyűjtők számára írták és nem a művelt nagyközönségnek. Az utóbbi